

УДК 81-13

DOI <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2025.1.8>

О. С. ПОЛІЩУК

*кандидат філологічних наук, доцент кафедри спеціальної мовної підготовки,
Військовий інститут Київського національного університету
імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна
Електронна пошта: oleksandr_polishchuk@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0001-9306-617X>*

Т. Р. СТРУТИНСЬКА

*старший викладач кафедри іноземних мов,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,
м. Івано-Франківськ, Україна
Електронна пошта: t.r.strutynska@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-8045-4886>*

І. Г. БАТЕНЬОВА

*викладач кафедри теоретичної та прикладної підготовки,
Київський фаховий коледж туризму та готельного господарства, м. Київ, Україна
Електронна пошта: batenevairina@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0007-1751-0065>*

СЕМАНТИЧНІ ЗМІНИ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ ЛЕКСИКАХ ПІД ВПЛИВОМ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Дослідження зосереджене на проблемі семантичних змін у мові, що проходять на тлі суспільно-політичної динаміки. Основним полем виникнення нових лексем, реалізації їх експресивного потенціалу та змістового навантаження виступає публічний дискурс. Саме він сприяє динаміці функційного призначення на нинішньому етапі розвитку мовних формацій. Метою статті є розширений аналіз семантичної динаміки в українській та англійській лексиках під впливом суспільно-політичних процесів. У дослідженні встановлено, що явище семантичної деривації виступає одним з ключових еволюційних факторів мови. Розглянуто види публічного дискурсу, що чинять вплив на семантику лексики: політичний, медійний, економічний. З'ясовано, що семантична деривація являє собою багаторівневий складний процес формування нових значень, що характеризується супутньою динамікою семантичної структури слова. Встановлено, що семантичні зміни під впливом суспільно-політичної динаміки формуються через вплив позамовних і внутрішньомовних факторів. Розглянуто феномен семантичних інновацій в аспекті впливу на загальну лексико-семантичну систему мови, сприяння її відкритості та динамічності. Встановлено, що семантичні зміни позиціонуються своєрідними маркерами доби, при цьому, деякі з них існують короткий час, зникаючи в подальшому або інтегруючись до пасивного словника. Обґрунтовано, що неосемантизми можуть володіти контекстуальною залежністю або бути широкоживаними. У дослідженні проведено розширений семантико-стилістичний аналіз зафіксованих семантичних інновацій, проведено їх стратифікацію, обґрунтовано механізми їх виникнення та специфіку функціонування в українській та англійській лексиках. Результати дослідження володіють практичною цінністю в контексті укладання словників неолексем, уточнення критеріїв семантико-стилістичного аналізу досліджуваної, подальшої деталізації каналів поширення та функціонування семантичних інновацій.

Ключові слова: семантичні зміни, семантична деривація, лексика, семантичні інновації, суспільно-політична динаміка, публічний дискурс, неосемантизми.

Поставлення проблеми. Дослідження процесу розвитку мови, зокрема, закономірностей інтеграції нових слів та їх динаміки у процесі функціонування в межах мовної формації вбачається однією із пріоритетних цілей сучасної

лінгвістики. Задля оперативної фіксації лексичних новотворів та з метою їх подальшого дослідження у низці розвинених держав функціонують спеціалізовані центри неології. Зокрема, мова йде про «Oxford Dictionary of English»,

«Nová slova v češtině. Slovník neologizmů», «Deutsches Neologismenwörterbuch», функціонування центрів дослідження неологізмів у Французькій Академії, Іспанській королівській академії тощо. У численних країнах щороку проводиться цільова акція «Слово року», що спрямована на ідентифікацію найбільш популярного слова у різних лексичних категоріях, що ефективно репрезентує лексичну динаміку на тлі розвитку суспільно-політичних процесів у реальному часовому вимірі.

Стрімка динаміка соціального розвитку в останній час спричиняє хвилеподібну інтенсифікацію процесу утворення нових лексичних одиниць, а також сприяє суттєвому переосмисленню усталених лексичних дефініцій. Медійний, економічний та політичний дискурси ефективно використовують з цією метою засоби масової інформації. Хоча базисом дискурсу позиціонується сучасна літературна мова, характерною рисою розвитку лексики наразі вбачається актуалізація мовного ресурсу релевантно динаміці суспільно-політичної ситуації. Лексичні інновації вимагають ґрунтовного вивчення у контексті семантичних змін, адже вони чинять суттєвий вплив як на розвиток мови, так і на загальні процеси суспільної життєдіяльності.

Аналіз попередніх досліджень. Лінгвістичні дослідження інноваційних процесів словотворення у лексиконах різних мов знаходять відображення у численних наукових публікаціях. Низкою авторів [Деменчук; Колоїз; Клименко] детерміновано основні риси розвитку лексики сучасних мов та описано зафіксовані зміни. Серед вітчизняних напрацювань у галузі неології варто виокремити наукові праці авторів, хто досліджує лексичні новотвори у дериватологічному та семантико-стилістичному аспектах [Кондратенко; Степаненко 2017; Степаненко 2020], вивчає стратегії та механізми семантичних змін [Костюк; Стишов], а також процеси термінологізації та транспозиції [Навальна; Шеченко].

Серед дослідників семантичних змін в англійській лексиці варто виокремити публікації [Asri], хто аналізує сучасні моделі семантичної деривації, досліджує специфіку впливу суспільно-політичної динаміки на семантичне поле лексики.

Метою дослідження є розширений аналіз семантичної динаміки в українській та англійській лексиках під впливом суспільно-політичних процесів.

Виклад основного матеріалу. Семантична динаміка позиціонується ключовим способом синхронної семантичної деривації, котра у синергії з лексико-синтаксичними, морфологічними та морфолого-синтаксичними підходами формує сукупність еволюційних факторів мови. Семантичні зміни розглядаються як багаторівневий складний процес формування нових лексичних дефініцій, що характеризується супутньою динамікою семантичної структури слова. Зазначена динаміка формується як результат впливу позамовних та внутрішньомовних факторів і чинить значущий вплив на загальну лексико-семантичну систему мови, наділяючи її якостями відкритості, адаптивності, динамічності [Колоїз].

Семантичні зміни часто пов'язують із розвитком полісемії та різного роду актантних трансформацій (деагентивація, категоріальний зсув, зміщення фокусу уваги тощо) [Деменчук]. Семантична динаміка в межах сталої форми з'являється в результаті певних модифікацій у межах індивідуального слововживання. Водночас, семантичні інновації в лексиці, що спричинені дією схарактеризованих явищ, відображають певні типи вторинної номінації. Базовими механізмами формування нових значень, при цьому, позицінуються метонімічні та метафоричні проєкції. Власне, процеси семантичних змін репрезентують динамічну сутність мовної номінації, одночасно проявляючи суттєву залежність від позамовних факторів [Клименко].

Неосемантизми, або семантичні деривати являють собою багатовимірні феномени, що виникають внаслідок глобальної концептуалізації в усіх галузях суспільної життєдіяльності. Нинішній етап поступу української та англійської мови характеризується максимально сприятливим для формування та практичної реалізації у лексичному полі в контексті експресивного та змістового потенціалу, а також функційної спрямованості [Кондратенко].

Неосемантизми позицінуються своєрідними маркерами доби суспільно-політичного розвитку. Певна їх частина функціонує в межах

лексики короткий час, опісля інтегруючись до пасивного словника чи взагалі зникаючи. При цьому, домінантними стають ті одиниці, розширення семантичного обсягу яких проходило одночасно з інтенсифікацією кількості контекстів їх використання [Степаненко 2017; Степаненко 2020]. Застосування традиційних лексем у новітніх контекстах зумовлює динаміку семантичної структури слова, що доволі часто має у супроводі появу експресивно-оцінного забарвлення.

Неосемантизми, загалом, бувають контекстуально залежними та широковживаними. Перші, як правило, репрезентують авторське бачення описуваного явища чи процесу, зосереджуючи увагу на його характерних властивостях. Зокрема, в українській лексиці серед неосемантизмів, зумовлених війною, експресивно-оцінними та контекстуально залежними позиціонуються трактування війни:

- «Війна в Україні – це компас для світу» [Гайдайчук, 2023];
- «Війна не спринт, а марафон. Мусимо перемкнутися на повільний час» [Пекар, 2022];
- «Це війна наративів, війна героїв, війна назв» [Пекар, 2022].

Індивідуально-авторські метафори, наведені вище, відображають авторське усвідомлення ситуації суспільно-політичних процесів.

Лєвова частка зафіксованих у медійному, економічному та публічному дискурсі неосемантизмів володіє емоційно-оцінною конотацією. Такі лексичні формації є доволі широковживаними у повсякденному спілкуванні військових та поширюються через блоги інтернет-видань, телеграм-канали, подкасти у форматі військового жаргону. Серед лексем даної групи можна виділити новоутвори на позначення:

- видів озброєння та військової техніки (*мопед, газонокосарка, балалайка, пташка* – безпілотні літальні апарати, *маслята* – патрони);
- військових української армії (*єноти* – десантники, *бобри* – інженерний підрозділ, *контрабас* – солдат контрактної служби, *бомбер* – військовослужбовець – оператор дронів);
- обмундирування (*пиксель* – форма Збройних сил України; *мультик* – універсальне камуфльоване забарвлення для різних місцевостей);

- військових армії противника (*орки, добриво, консерви, болотяні*).

Зазначені неосемантизми сформувались на базисі загальновикористовуваної стилістично нейтральної лексики за посередництвом метафоричного або ж метонімічного переосмислення та здобули певних емоційно-оцінних конотацій. До неосемантизмів належить лексема *бавовна*, котра під дією міжмовної омонімії здобула нової дефініції: «Бавовна лише буде квітнути». Семантична структура лексеми *бавовна* активно впливає на розширення меж її асоціативного поля.

Варто зауважити, що неосемантизми, котрі детермінують реалії війни, характеризуються емоційною наснагою та експресивним маркуванням, а також наділені силою інформаційного впливу у медіа-просторі. Серед неолексем суспільно-політичної тематики домінують нові слова, сформовані за посередництвом засобів словотвору. Дещо менше, присутні також нові запозичення.

Активізація процесів неосемантизації та неологізації зумовлена резонансними подіями в суспільно-політичному житті у глобальному масштабі. Зокрема, дефініція *геополітичне айкідо* сформувалась для детермінування політики використання сили ворожої держави проти неї самої. Прикметник *геополітичне* додає семантичного зрушення та формує нове значення лексеми *айкідо*.

Загалом, суспільно-політичні неосемантизми можна диференціювати за галузями функціонування: неолексеми офіційного політичного дискурсу та дискурсу масмедіа [Костюк]. Усі вони є семантично і стилістично неоднорідними. Водночас, серед лексем обох підгруп виділяють стилістично нейтральні неосемантизми, що сформувались для ідентифікації нових понять та являють собою стилістично марковані спеціалізовані назви: *блогерна революція* – антиурядові виступи в межах інтернет-ресурсів; *інформаційна гігієна* – мінімізація деструктивного впливу інформації на здоров'я людини; *мережеве суспільство* – ключову роль в розвитку якого відіграють соціальні мережі тощо [Словник української мови ...].

Найбільш динамічною групою лексем у сучасній українській мові, хоча меншою за кількісним вираженням семантичних змін, є та,

що детермінує економічні та соціальні процеси. Більшість лексем даної категорії запозичені шляхом калькування, здебільшого, з англійської: *брудні гроші, холодний дзвінок, теплий дзвінок, відмивання грошей, ідеальний шторм, вікно можливостей, інвестиційний клімат* тощо. Такого плану запозичення спроможні активізувати дериваційні процеси в українській мові, сприяючи формуванню нових синонімічних лексем. З-поміж неосемантизмів даної категорії присутні як індивідуально-авторські (контекстуально обмежені), так і широковживані (контекстуально необмежені) [Стишов].

У англійській мові класифікація неологізмів, репрезентована в лінгвістичному словнику *The Oxford Companion to the English Language*, базується на засобах створення нових слів і позначень. Класифікація передбачає 9 типів неологізмів, такі як з'єднання, деривація, ковзаюче значення, конверсія, аббревіація, усичення слів, змішування, запозичення, створення кореня зі звуків.

Неологізми у лексиці англійської мови, що сформувались під впливом суспільно-політичних процесів на сучасному етапі розвитку представлені вже усталеними в останні роки словами та виразами:

- «*Brexit*» – Брекзит (вихід Великобританії з Європейського союзу);
- «*Dog-whistle politics*» – політика «собачого свистка» (обмін повідомленнями політичної спрямованості з використанням системи кодів і шифрів);
- «*Carbon sink*» – здатність природного середовища поглинати вуглекислий газ з атмосфери тощо.

Активні процеси семантичних змін відбуваються, також, під впливом соціальної сфери та суспільства: «*To tweet*» – викласти пост у соціальній мережі «Твіттер»; «*Frenemy*» – дружні відносини, попри неприязнь чи суперництво; «*Child-free*» – люди, які вирішили не мати дітей; «*Peoplekind*» – гендерно нейтральна альтернатива до слова «людство».

Прикладами семантичних змін англійської лексики під впливом суспільно-політичних

процесів можуть слугувати, також, лексеми: *bedroom tax* – зменшення розміру житлової субсидії, якщо житло має більше спалень, ніж необхідно для кількості осіб у домогосподарстві; *Eurogeddon* – потенційний катастрофічний фінансовий крах в Єврозоні; *squeezed middle* – частина суспільства, яка вважається особливо постраждалою від інфляції, заморожування заробітної плати та скорочення державних видатків; *оссиру* – міжнародний рух, що протестує проти економічної несправедливості, займаючи будівлі або громадські місця і залишаючись там протягом тривалого часу.

Результати й висновки. Як свідчить проведене дослідження, семантична деривація суспільно-політичної лексики володіє доволі високою продуктивністю в даний час. Семантичні зміни під впливом соціально-економічної динаміки теж мають місце в українській та англійській лексиці, проте у значно меншому вираженні. Це зумовлено активною геополітичною динамікою останніх років та відповідними суспільними змінами.

Більшість розглянутих у дослідженні неолексем володіють виразним емоційно-оцінним забарвленням та сформовані за допомогою метафоричного перенесення. Як правило, вони спрямовані на увиразнення окремих аспектів уже відомої дефініції, значно рідше – детермінують нове поняття. У межах сучасного медіадискурсу неолексеми позиціонуються дієвим засобом створення експресивності, репрезентації реакції соціуму на певні суспільно-політичні чи соціально-економічні проблеми.

Сучасні неосемантизми в українській та англійській мовах відображають тенденції націоналізації лексики та одночасної її інтернаціоналізації. Окрім того, вони характеризуються рисами інтелектуалізації та лібералізації лексичного розвитку. Подальші дослідження неосемантизмів дозволять простежити динаміку розвитку сучасних мовних формацій та ідентифікувати актуальні механізми переструктурування смислів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Деменчук О. В. *Типологія моделей семантичної деривації лексики. Семантична деривація лексики в типологічному висвітленні: колективна монографія*. Т.1. Рівне : РДГУ, 2018. 212 с.
2. Колоїз Ж. В. Семантичні неологізми як результат семантичної деривації. *Актуальні проблеми філології і методики викладання мов : зб. наук. праць*. Кривий Ріг, 2004. С. 52–60.

3. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П. *Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі : монографія*. Київ : Вид. Дім Дмитра Бурого, 2008. 336 с.
4. Кондратенко Н. В. Неологізми в сучасному українському політичному дискурсі: семантико-словотвірний аспект. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. Кам'янець-Подільський*. 2014. Вип. 37. С. 151–156.
5. Степаненко М. І. *Політичне сьогодення української мови: актуальний перефразистикон*. Харків : Видавець Іванеченко І. С., 2017. 616 с.
6. Степаненко М. І. *Динаміка українського політичного лексикону: 2018–2019 рр.* Полтава : ПП «Астроя», 2020. 408 с.
7. Костюк Ю. М. Суспільно-політичний неолексикон української інтернет-комунікації у формально-семантичному та соціонормативному аспектах : дис. ... наук. ступеня д-ра філософії : 035. Тернопіль, 2021. 251 с.
8. Стишов О. А. Нова суспільно-політична лексика і термінологія в сучасній українській мові. *Лінгвістичні дослідження*. Харків, 2019. Вип. 50. С. 258–268.
9. Навальна М. І. Функціонально-стильова динаміка лексики в українській періодиці початку ХХІ ст. : автореф. дис.... докт. філол. наук : 10.02.01. Київ : НАН України, Ін-т укр. мови, 2012. 34 с.
10. Шевченко Л. І., Сизонов Д. Ю. Нові слова як маркери часу: медійна лексикографія сьогодні і в перспективі. *Записки з українського мовознавства*. Одеса, 2019. Вип. 26. Т. 1. С. 11–19.
11. Asri W. K., Rhamadanty W. A. U., Burhamzah M., Alamsyah A. Analyzing semantic shifts in English and German by exploring historical influences and societal dynamics. *Studies in English Language and Education*. 2024. №11(2). 1085–1100. <https://jurnal.usk.ac.id/SiELE/article/view/37460>
12. *Словник української мови у 20 томах*. URL: <https://slovnnyk.me/dict/newsum>.
13. *The Oxford Companion to the English Language (2 ed.)*. Oxford University Press, 2018. DOI:10.1093/acref/9780199661282.001.0001
14. Гайдачук С. Війна в Україні – це компас для світу. Як наша перемога може вплинути на подальший розвиток цивілізації? Українська правда. 24 серпня, 2023. <https://blogs.pravda.com.ua/authors/gajdajchuk/64e723fc9384d/>
15. Пекар В. Нинішня війна – це й битва за право давати явищам наші імена. Укрінформ. 16 квітня, 2022. <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3459228-ninisna-vijna-ce-j-bitva-za-pravo-davati-avisam-nasi-imena.html>

REFERENCES

1. Demenchuk, O. V. (2018). *Typolohiia modelei semantychnoi deryvatsii leksyky. Semantychna deryvatsiia leksyky v typolohichnomu vysvitleni: kolektyvna monohrafiia [Typology of models of semantic derivation of vocabulary. Lexical semantic derivation in typological perspective: collective work]*. T.1. Rivne: Rivnenskyi derzhavnyi humanitarnyi universytet [in Ukrainian].
2. Koloiz Zh. V. (2004). Semantychni neolohizmy yak rezultat semantychnoi deryvatsii [Semantic neologisms as a result of semantic derivation]. *Aktualni problemy filolohii i metodyky vykladannia mov: zb. nauk. prats. Kryvyi Rih*, 52-60 [in Ukrainian].
3. Klymenko, N. F., Karpilovska, Ye. A., & Kysliuk, L. P. (2008). *Dynamichni protsesy v suchasnomu ukrainskomu leksykoni: monohrafiia [Dynamic processes in the modern Ukrainian lexicon]*. Kyiv: Vyd. Dim Dmytra Buraho [in Ukrainian].
4. Kondratenko, N. V. (2014). Neolohizmy v suchasnomu ukrainskomu politychnomu dyskursi: semantiko-slovotvirnyi aspekt [Neologisms in modern Ukrainian political discourse: semantic and word-forming aspect]. *Naukovi pratsi Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu imeni Ivana Ohienka. Filolohichni nauky*, 37, 151–156 [in Ukrainian].
5. Stepanenko, M. I. (2017). *Politychne sohodennia ukrainskoi movy: aktualnyi perefrastykon [The political present of the Ukrainian language: a topical perephrastikon]*. Kharkiv : Vydavets Ivanechenko I.S. [in Ukrainian].
6. Stepanenko, M. I. (2020). *Dynamika ukrainskoho politychnoho leksykonu: 2018–2019 rr. [Dynamics of the Ukrainian political lexicon: 2018–2019]*. Poltava : PP «Astraia». [in Ukrainian].
7. Kostiuk, Yu. M. (2021). *Suspilno-politychnyi neoleksykon ukrainskoi internet-komunikatsii u formalnosemantychnomu ta sotsionormatyvnomu aspektakh: dys. ... nauk. stupenia d-ra filosofii: 035. [New Socio-Political Vocabulary in Ukrainian Internet Communication: Formal, Semantic, and Socio-Normative Aspects: qualifying research work]*. Ternopil [in Ukrainian].
8. Styshov, O. A. (2019). Nova suspilno-politychna leksyka i terminolohiia v suchasni ukrainskii movi [New socio-political vocabulary and terminology in the modern Ukrainian language]. *Linhvistychni doslidzhennia*, 50, 258–268 [in Ukrainian].
9. Navalna, M. I. (2012). *Funktsionalno-stylova dynamika leksyky v ukrainskii periodytsi pochatku ХХІ st.: avtoref. dys.... dokt. filol. nauk: 10.02.01. [Functional and stylistic dynamics of vocabulary in Ukrainian periodicals of the beginning of the XXI century]*. Kyiv: NAN Ukrainy, In-t ukr. movy [in Ukrainian].

10. Shevchenko, L. I., & Syzonov, D. Yu. (2019). Novi slova yak markery chasu: mediina leksykohrafiia sohodni i v perspektyvi [New words as markers of time: media lexicography today and in the future]. *Zapysky z ukrainskoho movoznavstva*, 26 (1), 11–19 [in Ukrainian].
11. Asri, W. K., Rhamadanty, W. A. U., Burhamzah, M., & Alamsyah, A. (2024). Analyzing semantic shifts in English and German by exploring historical influences and societal dynamics. *Studies in English Language and Education*, 11(2), 1085–1100. <https://jurnal.usk.ac.id/SiELE/article/view/37460>
12. *Slovník ukrajskoi movy u 20 tomakh* [Dictionary of the Ukrainian language in 20 volumes]. URL: <https://slovník.me/dict/newsum> [in Ukrainian].
13. *The Oxford Companion to the English Language* (2 ed.). Oxford University Press, 2018. DOI:10.1093/acref/9780199661282.001.0001
14. Haidachuk S. (2023). Viina v Ukraini – tse kompas dlia svitu. Yak nasha peremoha mozhe vplynuty na podalshyi rozvytok tsyvilizatsii? [The war in Ukraine is a compass for the world. How can our victory affect the further development of civilization?]. *Ukrainian truth – Ukrainska pravda*. <https://blogs.pravda.com.ua/authors/gajdajchuk/64e723fc9384d/>
15. Pekar V. (2022). Nynishnia viina – tse y bytva za pravo davaty yavyscham nashi imena [The current war is also a battle for the right to give our names to phenomena]. *Ukrinform – Ukrinform*. <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3459228-ninisna-vijna-ce-j-bitva-za-pravo-davati-avisam-nasi-imena.html>

O. S. POLISHCHUK

*Ph.D. in Linguistics, Associate Professor at the Special Language Training Department,
Military Institute of Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine
E-mail: oleksandr_polishchuk@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0001-9306-617X>*

T. R. STRUTYNSKA

*Senior Lecturer at the Foreign Languages Department,
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine
E-mail: t.r.strutynska@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-8045-4886>*

I. G. BATENOVA

*Lecturer at the Department of Theoretical and Application Education,
Kyiv Professional College of Tourism and Hotel Business, Kyiv, Ukraine
E-mail: batenevairina@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0007-1751-0065>*

SEMANTIC CHANGES IN UKRAINIAN AND ENGLISH LEXICONS UNDER THE INFLUENCE OF SOCIO-POLITICAL PROCESSES

The study focuses on the problem of semantic changes in the language that pass against the background of socio-political dynamics. The main field of emergence of new tokens, the realization of their expressive potential and content load is the public discourse. It contributes to the dynamics of functional purpose at the current stage of development of language formations. The purpose of the article is an extended analysis of semantic dynamics in Ukrainian and English vocabulary under the influence of socio-political processes. The study found that the phenomenon of semantic derivation is one of the key evolutionary factors of language. The types of public discourse that influence the semantics of vocabulary are considered: political, media, economic. It has been found that semantic derivation is a multi-level complex process of forming new meanings, characterized by the concomitant dynamics of the semantic structure of the word. It is established that semantic changes under the influence of socio-political dynamics are formed by the influence of extra-linguistic and intra-language factors. The phenomenon of semantic innovations in the aspect of influence on the general lexical-semantic system of language, promotion of its openness and dynamism is considered. It is established that semantic changes are positioned by peculiar markers of the day, while some of them exist for a short time, disappearing in the future or integrating with a passive vocabulary. It is substantiated that non-secantisms can have contextual dependence or

be widely used. The study conducted an extended semantic-stylistic analysis of fixed semantic innovations, their stratification was carried out, the mechanisms of their origin and specific functioning in Ukrainian and English vocabulary were substantiated. The results of the study have practical value in the context of the conclusion of vocabulary, clarification of the criteria of semantic-stylistic analysis of the studied, further detailing of the channels of distribution and functioning of semantic innovations.

Key words: semantic changes, semantic derivation, vocabulary, semantic innovations, socio-political dynamics, public discourse, non-secantism.